

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Læringsverkstedet Buenget barnehage

N-

Vår saksbehandler
Bente Høier

Vår ref.
13/3564/ A10 &18
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
13.11.2013

Læringsverkstedet Buenget barnehage - driftsvurdering etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Generelt om godkjenningsprosessen

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. trådte i kraft 01.01.1996.

Forskriftens formål er å bidra til at miljøet i barnehager og skoler fremmer helse, trivsel og gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygger sykdom og skade. Godkjennings- og tilsynsansvaret er i forskriften lagt til det enkelte kommunestyre. I Trondheim er denne myndigheten delegert til Miljøsjefen.

Forskriftens §6 omhandler krav til godkjenning. Her heter det at virksomheter som omfattes av forskriften skal være godkjent av kommunestyret, og at søknad om godkjenning skal fremlegges for godkjenningsmyndigheten når det foreligger plan for etablering, utvidelse eller endring av virksomheten. Søknad om godkjenning skal inneholde dokumentasjon som viser hvordan virksomhetens eier vil sikre at virksomheten planlegges, etableres, drives og videreutvikles i samsvar med forskriftens bestemmelser. Forskriften tillegger leder av virksomheten ansvaret for at forskriften følges, mens eier av virksomheten er ansvarlig for at det etableres et internkontrollsystem.

Godkjenningen omfatter normalt både deler av de bygningsfysiske forholdene ved barnehagen og en rekke administrative og organisatoriske forhold knyttet til virksomhetens drift. I Trondheim kommune er godkjenning av barnehager delt i to faser; en plangodkjenning av byggeplaner før etablering og en driftsgodkjenning når barnehagen er kommet i drift. Ved driftsgodkjenning skal det være etablert et internkontrollsystem som ivaretar forskriftens bestemmelser.

Læringsverkstedet Buenget barnehage ble plangodkjent av Miljøsjefen i vedtak datert 30.01.2013 (sak 13/3564).

Denne saken omhandler vurdering av driften ved Læringsverkstedet Buenget barnehage og bygger på tilsyn ved barnehagen 08.11.13. Tilstede ved tilsynet var:

Ruth Bekkadal, styrer ved Læringsverkstedet Buenget barnehage, Lise Stensby, HMS-ansvarlig ved Læringsverkstedet Buenget barnehage og Elin Grønvold Aunet og Bente Løvlie Høier fra

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljøenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

Miljøenheten.

Saken omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

- *Avvik* defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.
- *Merknad* er forhold som ikke er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Beskrivelse av Læringsverkstedet Buenget barnehage

Barnehagen er privat og eies av Læringssenteret med hovedkontor på Jessheim. Barnehagen er godkjent for 76 barn, men hadde ved tilsynet 43 barn i alderen 0-4 år. Barnehagen startet opp i august 2013.

Internkontroll

I *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler* m.v. §4 om ansvar og internkontroll heter det at virksomhetens eier skal påse at det er etablert et internkontroll-system ved enheten.

De fleste virksomheter som omfattes av ovennevnte forskrift vil samtidig være omfattet av forskrift av 22. mars 1991 nr.159 om internkontroll som gjelder for helse, miljø og sikkerhetsområdet. I denne forskriften foreligger allerede en plikt til internkontroll og etablering av internkontrollsystem. I forskriften om miljørettet helsevern i barnehager og skoler anbefales at internkontrollsystemer som allerede er etablert utvides til å omfatte krav fastsatt i denne forskriften. Eller sagt med andre ord at kravene i *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler* integreres i allerede etablerte internkontrollsystemer ved enheten.

Læringsverkstedet har utarbeidet egen HMS-perm for sine barnehager, og Læringsverkstedet Buenget barnehage har tatt i bruk store deler av dette systemet og i tillegg foretatt lokale tilpasninger. Ledelsen har i denne forbindelse gått igjennom forskriften med veileder for å sikre at tema er tilstrekkelig behandlet og dokumentert. Hovedansvaret for barnas arbeidsmiljø ivaretas av styrer og HMS-ansvarlig. Det er etablert en telefonliste med kontaktpersoner og viktige telefonnummer.

Alle rutiner og prosedyrer fra Læringsverkstedet som aksepteres som rutiner gjeldende for Buenget barnehage, bør dateres og må formidles til alle ansatte. Det må prioriteres å informere om de viktigste akutte rutiner og daglige rutiner/prosedyrer med betydning for barnas arbeidsmiljø. Ved tilsynsbesøket syntes barnehagens ledelse godt i gang med etablering av internkontroll, men rutiner og prosedyrer er i for liten grad kommunisert til ansatte. Miljøenheten vurderer derfor at barnehagen ikke har et internkontrollsystem i operativ drift.

Barnehagen har tatt utgangspunkt i årshjul for HMS-arbeidet utarbeidet av Læringsverkstedet. Årshjulet må suppleres med alle lokale kontroller og revisjoner slik at barnehagens systematiske arbeid for å ivareta barnas arbeidsmiljø synliggjøres. Dette vil omfatte for eksempel alle tidfestede kontrollrutiner, brannøvelser, kurs, revisjon av rutiner og gjennomgang av avvikshåndtering.

Barnehagen har ikke etablert et tilfredsstillende system for registrering av avvik. Skjema for registrering av avvik finnes i systemet fra Læringsverkstedet, men dette er ikke kommunisert til ansatte eller tatt i bruk. Klare rutiner for hva som skal meldes, på hvilken måte, og hvordan avvik skal håndteres og dokumenteres må utarbeides og kommuniseres til ansatte.

Alle ansatte har gjennomgått kurs i førstehjelp, og dette planlegges gjennomført enten hvert år eller 2. hvert år.

Barnehagen har ikke etablert noen rutine for kontroll av sikkerhet ute og inne. Det må foretas en risikovurdering av utelekeområdet og fastsettes hvilke punkter som skal sjekkes på uteområdet daglig. Dette kan være fallunderlag for høye lekeapparater, sikring av port, sikring av gjerdet mot elva og fjerning av dyreekskrementer. Ansvar for gjennomføring av slike daglige kontroller bør avklares, og det bør sikres en enkel kvittering av at kontroll er gjennomført.

Leverandør av lekeplassutstyret har foretatt kontroll og vil ha oppfølgende arbeid i desember 2013. Barnehagen må etterspørre en vedlikeholdsplan som angir kontrollpunkter og vedlikeholdsoppgaver for lekeplassutstyret. Det må etableres rutiner som sikrer at lekeplassutstyret kontrolleres en gang hvert år, enten av barnehagen selv etter kontrolliste utarbeidet av leverandør eller av eksternt firma. Kontroll av lekeplassutstyr bør settes på barnehagens årshjul for HMS.

Barnehagen planlegger HMS-møter to ganger årlig, med vernerunde og revisjon av rutiner. Det bør benyttes sjekklister som også fokuserer på sikkerhet for barn ved slike vernerunder. I HMS-møter bør man også foreta en gjennomgang av meldte avvik og skademeldinger for å sikre at avvik er rettet og for å vurdere om prosedyrer og rutiner skal endres på bakgrunn av hendelser.

Fra forskriftens §4. Internkontroll *"Leder av virksomheten har ansvar for å påse at bestemmelsene i eller i medhold av denne forskrift overholdes, og skal rette seg etter de pålegg som kommunestyret til enhver tid gir. Virksomhetens eier skal påse at det er etablert et internkontrollsystem."*

Avvik nr.1: Barnehagens internkontrollsystem er ikke gjort kjent for de ansatte.

Avvik nr.2: Barnehagen har ikke etablert et skriftlig avvikssystem.

Beliggenhet

I forbindelse med plangodkjenning viste Miljøsjefen til dokumentasjonskravet for tilkjørte masser. Barnehagen kunne ved tilsynsbesøket ikke fremlegge dokumentasjon på at tilkjørte masser er i henhold til kvalitetskriteriene i Miljøenhetens faktaark nr.65- Jordforurensning på nye lekeområder.

Fra forskriftens §8 Beliggenhet. *"Ved valg av beliggenhet for ny virksomhet som omfattes av forskriften, skal det tas hensyn til trafikkforhold, luftforurensning, støy, klimaforhold og risikofaktorer i miljøet, samt uteområdets utforming og topografi."*

Avvik nr.3. Barnehagens ledelse kunne ved tilsynet ikke fremlegge dokumentasjon på at tilkjørte masser tilfredsstiller kvalitetskravene i Klif-veileder TA 2261/2007.

Radon

Ifølge strålevernforskriften skal alle barnehager og skoler innen 01.01.2014 dokumentere radonnivå ved gjennomføring av langvarige målinger (sporfilm, 2-3 mnd) av radon i vinterhalvåret. Eier av barnehagen har ansvar for å gjennomføre slike målinger.

Måltid

Barnehagen serverer brødmåltid og enkelte dager varm mat. Barnehagen har startet arbeidet med å utarbeide rutiner for oppbevaring, tilbereding og servering av mat i henhold til IK-mat-forskriften. Mattilsynet er tilsynsmyndighet for dette regelverket, og kan kontaktes for rådgivning.

Psykososiale forhold

Læringsverkstedet sentralt har utarbeidet rutiner knyttet til krisehåndtering, beredskapsplaner m.m.

Rengjøring/vedlikehold*Renhold*

Et godt renhold er avgjørende for å oppnå et godt inneklima. I barnehager er det spesielt viktig med godt renhold på gulv, siden barnas leke- og oppholdssone i stor grad er på eller nær gulvet. Inngangspartiet tilrettelagt for forebyggende renhold med mattesoner i grovgarderober og fotskraperister på utsiden.

Renhold i barnehagen utføres av privat firma og det er etablert renholdsplan.

Vedlikehold

Læringsverkstedet AS er hovedansvarlig for bygget, men det er ikke avklart hvordan bygningsmessige forhold skal følges opp etter reklamasjonstiden. Det er ikke etablert avtale om driftsteknisk assistanse/vaktmestertjeneste, men det er opprettet serviceavtale for ventilasjonsanlegg.

Oppfølging av bygningsmessig drift må avklares, og det bør utarbeides en vedlikeholdsplan som beskriver hvilke aktiviteter og kontroller som skal gjennomføres.

Sikkerhet og helsemessig beredskap*Inneområdet*

Ved befaringen av innelekeområdet ble det påvist punkter som kan medføre risiko for barneulykker og som må rettes opp. Dette var manglende skåldesikring av tappesteder, oppbevaring av vaskemidler på kjøkken, skarpe kniver på kjøkkenbenk og usikrede speil

Fra forskriftens §14: "Virksomheten skal planlegges og drives slik at skader og ulykker forebygges".

Avvik nr.4: Befaringen av innendørs lekeområde avdekket sikkerhetsmangler.

Smittevern

Barnehagen er kjent med faglige råd fra Folkehelseinstituttet "Barnehager og smittevern". Det benyttes engangsutstyr og desinfeksjonsmidler i forbindelse med stellesituasjonen.

Læringsverkstedet har utarbeidet generell rutiner som medfører lekevask hver måned. Barnehagen må gjennomføre en risikovurdering av lekene, og fastsette frekvens for lekevask ut fra smitterisiko. Leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen bør vaskes ukentlig og minst hver 14.dag. Det bør tas i bruk kvitteringslister som sikrer oversikt over at rutinene er fulgt.

Inneklima/luftkvalitet/varme

Barnehagen er utstyrt med balansert ventilasjonsanlegg og vannbåren gulvvarme. Barnehagen har hatt forholdsvis kort brukstid av bygget, men hadde ved tilsynet ingen merknader til byggets inneklima.

Vurdering av Læringsverkstedet Buenget barnehage

Læringsverkstedet som eier har utarbeidet en HMS-perm som skal ivareta bestemmelsene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. Buenget barnehage hadde ved tilsynet et internkontrollsystem som beskriver egne driftsrutiner og prosedyrer, men dette er ikke komplett og

er i for liten grad gjort kjent for ansatte. System for rapportering av avvik er heller ikke gjort kjent blant ansatte. Følgende avvik må rettes før driftsgodkjenning kan gis:

Avvik nr.1: Barnehagens internkontrollsystem er ikke gjort kjent for de ansatte.

Avvik nr.2: Barnehagen har ikke etablert et skriftlig avvikssystem.

Avvik nr.3: Barnehagens ledelse kunne ved tilsynet ikke fremlegge dokumentasjon på at tilkjørte masser tilfredsstiller kvalitetskravene i Klif-veileder TA 2261/2007.

Avvik nr.4: Befaringen av innendørs lekeområde avdekket sikkerhetsmangler.

Når Miljøenheten har mottatt bekreftelse på at overstående forhold er ivarettatt vil barnehagen kunne gis driftsgodkjenning. **Vi ber om at det gis skriftlig tilbakemelding snarest og senest innen 15.01.2014.**

Ved manglende oppfølging fra virksomheten, må dette brevet betraktes som et varsel om at pålegg kan bli gitt for at avvikene skal bringes i orden. Vi viser i denne forbindelse til lov om behandlingssåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og lov om helsetjenesten i kommunene § 4a-8 om retting.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjef

Bente Høier
sjefsingeniør

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi: Postmottak Oppvekstkontoret